Dosar nr.5r-1467/2025
4-25048621-12-5r-09042025

HOTĂRÂRE
în numele Legii

14 august 2025 **mun. Chișinău**

Judecătoria Chișinău (sediul Buiucani)
Instanţa în componența:
Președintele ședinței, judecător Baltag Verginia
Grefieri Mihai Serghei, Burlacu Alina
Cu participarea:
Contravenientului Vanica Vladimir
Avocatului Căpățînă Ion
În absența:
Agentului constatator Rusu Eugeniu

examinând în ședința de judecată publică, în limba română, cauza contravențională la contestația depusă de Căpățînă Ion în interesele contravenientului Vanica Vladimir, a.n. *****, INDP ***** împotriva deciziei de sancționare pentru săvârșirea contravenției prevăzute de art. 263 alin.(1) din Codul contravențional înserată în procesul-verbal cu privire la contravenție seria/nr.MAI06 766573 din 17 martie 2025,

a c o n s t a t a t:

La data de 17 martie 20025 de către agentul constatator din cadrul Sectorului de Poliție Ciorescu, Rusu Eugeniu a întocmit procesu-verbal cu privire la contravenție seria/nr. MAI06 766573 în privința lui Vanica Vladimir pentru aceea că la data de 13 martie 2025, ora. 13:00 în Hulboaca, Chișinău, a desfășurat ilegal activitatea de întreprinzător. Fapta lui Vanica Vladimir a fost calificată potrivit art. 263 alin.(1) din Codul contravențional, fiindu-i aplicată sancțiunea contravențională în cuatum de 30 de unități convenționale, ceea ce constituie 1500 de lei.

În dezacord cu decizia de sancționare la data de 02 aprilie 2025 avocatul Căpățînă Ion în interesele lui Vanica Vladimir a înaintat o contestație prin care solicită admiterea contestației cu anularea procesului-verbal cu privire la contravenție în legătură cu lipsa faptei contravenționale și încetarea procesului contravențional.

În argumentarea contestației indică că, agentul constatator nu a inclus în procesul-verbal astfel cum prevede art. 443 alin.(1) lit.d) din Codul contravențional, învinuirea fiind incertă, neclară, iar circumstanțele săvârșirii faptei și indicii calificativi ai componenței de contravenție lipsesc. Susține că agentul constatator nu a indicat funcția pe care o deține, fiind astfel nevoit contestatatrul de a căuta informați suplimentare despre identitatea acestuia. Consideră că la întocmirea procesului-verbal de către agentul constatator a fost deasemenea încălcată ordonea de examinare, or, în conținutul actului nu sunt indicate obiețiile contravenientului și probele pe care acesta le aduce în apărarea sa. În baza acestor criterii și potrivit art. 443 alin.(1) lit. d), alin.(5) și alin.(6) din Codul contravențional solicită declararea nulității procesului-verbal.

Cu privire la fapta ocntravențională indică că la materialele cauzei lipsesc probele pertinente, concludente și utile privind vinovăția lui Vanica Vladimir. În legătură cu acest fapt consideră necesar de a fi încetat procesul contravențional în privința lui Vanica Vladimir din motivul lipsei elementelor contitutive a componenței de contravenție.

În cadrul ședinței de judecată avocatul Căpățină Ion a susținut integral contestația și prin expunere factologică în amănunt a reiterat solicitarea privind declararea nulității procesului-verbal cu privire la contravenție și în alternativ încetarea procesului contravențional din motivul lipsei faptei contravenționale.

În cadrul ședinței de examinare a contestației Vanica Vladimir a explicat că a fost rugat de un cunoscut să îl ajute să sape un șant de canalizare. A explicat că săpau manual cu hârletul. La fața locului era și un excavator, dar care nu funcționa. Nu a luat bani pentru ajutorul său și nu presta servicii de antreprenoriat. Susține poziția expusă de avocat.

Soluționând contestația depusă de avocatul Căpățînă Ion în interesele contravenientului Vanica Vladimir împotriva deciziei de sancționare contravențională, instanța o consideră întemeiată, având în vedere următoarele:

Conform art. 458 alin. (1) Cod contravențional, examinând cauza contravenţională, *instanţa de judecată este obligată să determine: a) caracterul veridic al contravenţiei imputate; b) existenţa cauzelor care înlătură caracterul contravenţional al faptei; c) vinovăţia persoanei în a cărei privinţă a fost pornit procesul contravenţional; d) existenţa circumstanţelor atenuante şi/sau agravante; e) necesitatea sancţionării şi, după caz, caracterul sancţiunii contravenţionale; f) alte aspecte importante pentru soluţionarea justă a cauzei.*

Astfel la examinarea cauzei instanța va efectua un control devolutiv, inițial a procedurii de înaintare a contestației, a conținutului procesului-verbal cu privire la contravenție și fondului acuzațiilor aduse persoanei în privința căreia a fost pornit procesul contravențional.

Conform art.448 alin.(1) și (3) Cod Contravențional, *contravenientul, victima sau reprezentantul acestora, procurorul, dacă este parte în cauza contravențională, în cazul în care nu sânt de acord cu decizia agentului constatator sau în cazul în care aceasta a fost emisă cu încălcarea normelor procesuale stabilite de prezentul cod, sânt în drept să conteste decizia emisă asupra cauzei contravenționale. Termenul de contestare a deciziei agentului constatator este de 15 zile de la data emiterii acesteia sau, pentru părțile care nu au fost prezente la ședința de examinare a cauzei contravenționale, de la data înmânării copiei de pe decizia respectivă în condițiile art.447[1] alin.(8). Persoana față de care a fost emisă decizia şi care a lipsit atît la examinarea cauzei, cît şi la pronunțarea deciziei şi nu a fost informată despre decizia emisă poate contesta decizia agentului constatator şi peste termen, dar nu mai tîrziu de 15 zile de la data începerii executării sancțiunii contravenționale sau a perceperii despăgubirii materiale.*

În temeiul art. 448 alin. (1) Cod contravențional, termenul de contestare este de 15 zile de la data emiterii deciziei agentului constatator. Procesul-verbal a fost întocmit la 17 martie 2025, în prezența contravenientului. Contestația a fost depusă de avocatul Căpățînă Ion, în interesele lui Vanica Vladimir, la 02 aprilie 2025, la Inspectoratul de

Poliție Rîșcani, înregistrată cu nr. 2826. Calculând termenul de 15 zile calendaristice de la data întocmirii actului, instanța constată că contestația a fost depusă în termen legal.

În continuare, examinând conținutul procesului-verbal cu privire la contravenție seria/nr. MAI06 766573 din 17 martie 2025, întocmit în temeiul art. 263 alin. (1) Cod contravențional instanța de judecată a constatat că actul respectiv nu conține datele indicate art. 443 alin. (1) lit. d) și e) Cod contravențional. Potrivit normei indicate: *”procesul-verbal cu privire la contravenţie va cuprinde: fapta contravenţională, locul şi timpul săvîrşirii ei, circumstanţele cauzei care au importanţă pentru stabilirea faptelor şi consecinţelor lor juridice, evaluarea eventualelor pagube cauzate de contravenţie; încadrarea juridică a faptei, norma materială contravenţională şi indiciile calificative ale elementelor constitutive ale contravenţiei.”*

Sub aspectul legalității procesului-verbal cu privire la contravenție, instanța de judecată observă că motivele de nulitate absolută a actului atacat pot fi invocate atât de părți, cât și din oficiu de către instanță, pentru asigurarea respectării principiului legalității și dreptății, consacrate expres în art. 5 și 7 din Codul contravențional. Legea contravențională prevede redactarea procesului-verbal cu privire la contravenție într-o anumită formă *„ad validitatem”*, cu respectarea tuturor prescripțiilor legale de fond și de formă, pentru încheierea sa valabilă, în scopul producerii efectelor juridice pentru care a fost întocmit.

Astfel la rubrica nr. 6 - ”Fapta contravențională” - agentul constatator a indicat următoarea acuzație: ***„a desfășurat ilegal activitatea de întreprinzător. ”***

Din analiza acestor date, instanța reține că agentul constatator a semnalat așa-zisa faptă, fără a indica împrejurările și circumstanțele săvârșirii acesteia În aprecierea instanței, modalitatea în care a fost înaintată învinuirea împotriva lui Vanica Vladimir nu corespunde cerințelor legale privind caracterul clar, concret și neechivoc al descrierii faptei pretins contravenționale.

Prin urmare, în condițiile în care procesul-verbal nu descrie concret acțiunea comisă, nu stabilește împrejurările faptice ale pretinsei contravenții și nu permite identificarea clară a momentului în care aceasta ar fi fost săvârșită în raport cu aplicabilitatea legii în timp, instanța constată că nu dispune de un reper esențial de la care să pornească stabilirea elementelor componenței de contravenție de la art. 263 alin. (1) Cod contravențional și, în consecință, constatarea și sancționarea contravenției nu se poate realiza în conformitate cu cerințele legale și cu standardele minime de claritate și previzibilitate ale unei proceduri cu caracter represiv.

În același timp instanța reține că pentru calificarea potrivit art. 263 alin. (1) Cod contravențional, în calitate de normă de trimitere, sunt incidente în măsura în care se constată desfășurarea unei activități economice fără înregistrarea prealabilă a acesteia, potrivit art. 27 alin. (1) din Legea privind antreprenoriatul și întreprinderile, coroborat cu art. 8 alin. (2) lit. a) din Codul fiscal.

Luând în considerație că fapta nu este descrisă și componența de contravenție este complexă și elementele acesteia nu au fost consemnate, bazându-se pe principiile egalității părților și a contradictorialității, precum și având obligația de imparțialitate și obiectivitate, nu deține competența de a completa circumstanțele faptice și de a ”selecta”

din conținutul unei normei de incriminare complexe unele semne a componenței de contravenție pentru a efectua în definitiv încadrarea juridică conținută în procesul-verbal cu privire la contravenție.

Potrivit art. 445 din Codul contravențional *„(1) Neconsemnarea în procesul-verbal cu privire la contravenţie a menţiunilor privind numele, prenumele şi funcţia agentului constatator, numele, prenumele, data (ziua, luna, anul) întocmirii procesului-verbal, seria şi numărul actului de identitate şi numărul de identificare personal (IDNP) sau datele de identificare din buletinul de identitate provizoriu ale făptuitorului care renunţă la numărul de identificare personal şi la evidenţa automatizată în Registrul de stat al populaţiei, iar în cazul persoanei juridice – lipsa denumirii şi a sediului acesteia, a circumstanţelor comiterii şi încadrării juridice a faptei contravenţionale săvîrşite şi a datei comiterii acesteia, a semnăturii agentului constatator sau a martorului asistent, în cazul refuzului contravenientului de a semna dacă procesul-verbal a fost întocmit în prezenţa unui martor, atrage nulitatea absolută a procesului-verbal. (2) Celelalte încălcări ale art. 443 sau ale altor norme imperative din prezentul cod pot să ducă la nulitatea procesului-verbal cu privire la contravenţie doar în cazul în care acestea afectează în mod esenţial fondul cauzei.”*

Corespunzător, în acest sens, instanța statuează că descrierea circumstanțelor săvârșirii faptei și încadrarea juridică a fost efectuată eronat de către agentul constatator, iar procesul-verbal cu privire la contravenție nu conține datele impuse de lege. În consecință, omisiunile indicate supra, echivalează cu nesoluționarea de către agentul constatator a cauzei contravenționale și constituie temeiuri exhaustive prevăzute de lege pentru declararea nulității absolute a procesului-verbal cu privire la contravenție.

Conform articolului 442 alineatul (1) din Codul contravenţional, *procesul-verbal cu privire la contravenţie este un act prin care se descrie în mod specific fapta ilicită săvârșită și se identifică persoana responsabilă.*

În lumina Convenției Europene a Drepturilor Omului, contravențiile pot intra în sfera de acțiune a materiei penale. Astfel, în domeniul contravențional, s-au consacrat garanții procedurale similare celor din procesul penal, inclusiv prezumția de nevinovăție prevăzută de articolul 6 § 2 din Convenție.

Este recunoscut faptul că în procedurile penale, informațiile precise și complete referitoare la acuzațiile aduse unui inculpat și, implicit, la încadrarea juridică pe care instanța ar putea să o rețină împotriva acestuia, reprezintă o condiție esențială pentru asigurarea echității procedurii (Pélissier și Sassi împotriva Franței (MC), paragraful 52; Sejdovic împotriva Italiei (MC), paragraful 90).

Astfel, având în vedere că procesul-verbal anulat reprezintă o acuzație penală, instanța subliniază că în lipsa acestuia, nu poate continua examinarea circumstanțelor faptice în fond.

În ordinea respectivă, instanţa ține cont de dispoziţiile art. 461 alin. (1) Cod contravenţional potrivit cărora ”*în cazul în care, pe parcursul judecării cauzei, se constată unul din temeiurile prevăzute la art. 441 sau 445 alin. (1), instanța de judecată încetează procesul contravențional.”*

În baza celor expuse mai sus, în conformitate cu prevederile art. 441, art. 443, art. 445, art. 448, art. 460 - 462 Cod contravențional, instanţa de judecată,

h o t ă r ă ș t e:

Se admite contestația depusă de Căpățînă Ion în interesele lui Vanica Vladimir, a.n. *****, INDP *****, împotriva deciziei de sancționare pentru săvârșirea contravenției prevăzute de art. 263 alin.(1) din Codul contravențional.

Se declară nul procesul-verbal cu privire la contravenție seria/nr.MAI06 766573 din 17 martie 2025 și se încetează procesul contravențional de învinuire a lui Vanica Vladimir în săvârșirea contravenției prevăzute de art. 263 alin. (1) din Codul contravențional.

Hotărârea poate fi atacată cu recurs în Curtea de Apel Centru, în termen de 15 zile, prin intermediul judecătoriei Chişinău, (sediul Buiucani).

Președintele ședinței,
Judecător **Baltag Verginia**